

133502
Biblioteca populară a Asociațiunii „Astra“.

Anul al 28-lea.

Nr. 245.

1938

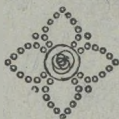
Cămin pustiiit

piesă teatrală în 3 acte

de

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Sabin G. Truția.

Publicație periodică a „Asociațiunii“.

Editura Asociațiunii „Astra“, Sibiu, Strada Șaguna 6.
Tiparul Institutului de arte grafice „Dacia Traiană“. s. a., Sibiu.

Prețul 5 Lei.

**„Asociațiunea pentru literatura Română
și cultura poporului român“, „ASTRA“.**

Intemeiată în 1861.

**PREȘEDINTE DE ONOARE:
M. S. Regele CAROL II.**

**Președinte activ:
Dr. Iuliu Moldovan.**

**Vice-președinte:
Dr. Gh. Moga.**

**Vice-președinte:
Dr. Gh. Preda.**

**Vice-președinte:
Dr. Sabin Evuțianu.**

Comitetul central al „Asociațiunii“ numără 50 de fruntași din toate păturile societății românești.

E datoria fiecărui bun român să sprijinească „Asociațiunea“, cunoscând publicațiile ei și înscriindu-se de membru.

Taxe de membru sunt următoarele:

Membru fondator al Casei Naționale, odată pentru totdeauna.	Lei 5000.—
Membru fondator al „Asociațiunii“, odată pentru totdeauna.	„ 1000.—
Membru pe viață al „Asociațiunii“, odată pentru totdeauna.	„ 500.—
Membru activ al „Asociațiunii“, anual	„ 30.—
Membru alut. al „Asociațiunii“, anual	„ 10.—

Biblioteca populară a Asociațiunii „Astra“.

Anul al 28-lea. Nr. 245.

1938.

Cămin pustiiit

piesă teatrală în 3 acte

de

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Sabin G. Truția.

BCU Cluj-Napoca

RBCFG201504402

Publicație periodică a „Asociațiunii“.

Editura Asociațiunii „Astra“, Sibiu, Strada Șaguna 8.
Tiparul Institutului de arte grafice „Daeta Traiană“, s. a., Sibiu.

Prețul 5 Lei.

PERSOANELE:

Vasile Furtună.

Ana, soția lui Vasile.

Niculifă }
Petrică } copii lui Vasile.

Ion Dragu, gospodar fruntaș.

Saveta, soția lui Ion.

Gheorghe Albu, vecinul lui Ion.

Ișig, cărciumarul.

ACTUL I.

Scena se petrece în localul cârciumei. Când se ridică cortina, Ifig, cârciumarul, stă pe scaun cu luleaua în gură. Pe masa din fața lui Ifig se văd două damigene, una cu țuică, alta cu vin și câteva pahare. Vasile Furtună stă la altă masă, cu căciula trasă pe ochi. Dinaintea-i o sticlă cu vin.

Vasile (lovind cu pumnul în masă): Jupâne Ifig, vinul ăsta nu e așa de bun cum era al de ieri. Ai băgat în el ceva mătrăgună, că mă strânge de gât când îl beau. La alții poți să le dai și băutura proastă, dar mie, care îți sunt mușterlu în toată ziua și îți plătesc domnește, ar trebui să-mi servești tot ce ai mai bun.

Ifig: Vorbești prostii, Vasilică, zic zău că vorbești prostii. Vinul ăsta e choșăr! De ăsta beau și eu și Rîfca mea. E cel mai bun vin de pe fața pământului. Dacă n'ar fi choșăr, Rîfca nici nu l-ar mirosi. O știi tu pe Rîfca că e de mosturoasă. Ai-ve! Tot din

vinul ăsta bea și d-l notar și d-l perceptor și d-l șef de post; și ar bea și părintele Irimie, dacă n'ar fi „antisemit“. Zic zău că ar bea și dumnealui. La alții îl vând cu un pol chilogramul. Ție îi-l dau numai cu optsprezece lei, fiindcă suntem prieteni. Când am mușterii ca tine, nu mă gândesc la gheșeft. Să mă ia dracu' dacă nu spun drept!

Vasile: Las' jupâne, nu te mai jura atâta, că tot nu-te cred. Prea e scump vinul ăsta și nu e bun de loc. Mă pricep eu la vinuri și știu să deosebesc care e bun și care e rău. E-he!

Ifig: Mâine am să bat cepul la alt butoi. Vinul ăla cred că o fi mai bun. Nu pentru altceva, dar poate... ăsta s'a cam răsuflat. Pentru altul n'aș începe butoiul, nici pentru tata, dar pentru tine am să-l încep, fiindcă suntem prieteni. Și am să îi-l vând tot cu prețul ăsta.

Vasile: Și de ce nu bați cepul la butoi acum?

Ifig (se scarpină în cap): Am pierdut cheia dela pivniță, dar până la dimineață am să-o găsesc. Ai să vezi tu.

Ion și Gheorghe (intrând în cârciumă): Bună seara, jupâne!

Ișig (dând din cap): Bună seara, bună seara. Luați loc, dragii mei. Ce vreți să beți? Vin sau țulcă?

Ion: Câte-un păhărel cu țulcă, jupâne, că suntem înainte de cină. (Se așează pe laviță.)

Gheorghe: Așa, jupâne, câte-un păhărel cu țulcă, dar să fie bună. (Se așează și el pe laviță, alături de Ion.)

Ișig: Vai de mine! Eu nu țin băuturi rele. A mea e cea mai bună țulcă din lume. Zic zău! (Iea două păhărele, le umple și le pune pe masă.) Poftiți, mă rog...

Ion (către Gheorghe): Vasile ăsta a luat căreluma în arendă, că aici îl găsești în toată vremea. (Cu glas ridicat) Bună seara, Vasilică!

Vasile (eu gura eleioasă): Noroc!

Gheorghe: Dar ce ai mai lucrat astăzi, vere Furtună?

Vasile (morocănos): Ce-am vrut! Eu nu sunt prost ca voi, să stau în soare toată ziua. Nu m'a făcut mama bou, să trag în brazdă. Avere am destulă și pot să trăiesc cum îmi place.

Ion (cotindu-l pe Gheorghe): O fi, o fi!

Vasile (înțepat): Nu o fi, măi! Așa-i cum spun eu! Cine are moște și boi? Uastlăcă! Dar cai și vaci cu lapte? Tot neica Lică! (Sughiță) Hic! Cârclumare, măi! (Bate cu pumnul în masă.) Mai adu-mi un chilogram și trimite după lăutari, că astă seară vreau să chefulesc.

Ifig (trece după culise și strigă): Șmil!... Șmilăh!... Gom hăr!...

Ion (către Gheorghe): Sănătate cumetre!

Gheorghe: Noroc să dea Dumnezeu! (Ciocnesc paharele.)

Ifig (se reîntoarce): Sunt aici și lăutaril acuşl. (Se așează iarăși pe scaun.)

Ion: Jupâne, n'a fost pe-aici astă seară Dumitru lul „Covrig“?

Ifig: Pentruce întreb!

Ion: Aș vrea să-l chem pe mâine la lucru.

Ifig: Dumitru are să-mi aducă mâine niște lemne. Mi-e dator cu niște bani și nu pot să-l las dela mână până nu-mi plătește datoria.

Ion (dând din cap): Înțeleg, jupâne. Dar Ștefan al „Măritei“ n'a fost pe-aici?

Ifig: Nu pot să-ți las nici pe Ștefan. Mi-e dator și el cu câteva sute de lei și trebuie să-mi repare gardurile dela grădină.

Ion (zâmbind): Ți-e dator și el pentru băutura?

Ifig: Banul e ban, gospodare loane. Ii vei chema la lucru în altă zi. Pe mâine nu pot să ți-l las.

Ion: Înțeleg, jupâne. (Către Gheorghe.) Să-racii oameni. Rău le-a mai cântat cucul. Până va rămânea un strop de băutura în cărciuma lui Ifig, nu vor putea să se scape de datorie. Dar ce să-i faci. Tot omul cum își sarează așa mânâncă. Iar unde nu-l minte, nu poate fi neli noroc.

Gheorghe: Așa-i cumetre.

Vasile (bea din stielă): Ce-i cu lăutarii ăla, jupâne?

Ifig (pâcâind din lulea): Au să sosească acugi.

Ion (către Gheorghe): Lui Dumitru i-am împrumutat carul în țarnă, trei zile în șir. N'a avut bani să-mi plătească, dar mi-a fâgăduit că îmi va face cinci zile de lucru. Am să rămân însă numai cu fâgăduțala.

Gheorghe: Slab om și Dumitru. Băutura are să-i mânânce capul.

Ion: Lui Ștefan al Mărtiei i-am împrumutat în săptămânile trecute patru mierșe de

porumb, că se prăpădeau copiii omului de foame. Dar nici el n'are să-mi plătească, fiindcă... de, a intrat în lobăgia jupânului Ifig.

Gheorghe: Val de om, dacă nu are mînte.

Ion (dând din cap): E-he, știe jupânul Ifig ce face. Când a venit în sat la noi, mai acu-s douăzeci de ani, era un golan, iar acum e moșier.

Ifig: Ce sput, gospodare loane?

Ion: Vorbeam cu Gheorghe, jupâne, despre treburi de-ale noastre.

Ifig (privindu-i neîncrezător): Mi-se părea că vorbii despre mine.

Gheorghe: Nu, jupâne. Noi n'avem nimic cu d-ta.

Ifig: Păi... nu v'am greșit nimic. Zic zău că nu v'am greșit. Mai adineaori v'am auzit pomenindu-mi numele. Dar poate... mi-s'a părut numai.

Ion: Vorbeam cu fratele Gheorghe despre Dumitru lui Covrig și despre Ștefan al Măriei. Oamenii ăștia îmi sunt datori și mie.

Ifig (zâmbind): Așaaa?... Păi... asta e altă socoteală. Iertați-mă, gospodare loane.

Vasile (iritat): Jupâne! Focu' ei de lume! Ce-i cu lăutarii ăia?

Îtig: Sosesc acuşl, Vasilică. Zic zău că sosesc.

Vasile (bea din sticlă prelung. Îşi frânteste apoi căciula pe ceafă şi începe să cânte):

*Am un galben şi nu-i bun
Şi-l voi bea cu mândra 'n drum.
Vai de in, vai de pelin,
Vai de omul cel strein,
Că trăieşte cu suspin
Şi bea apă 'n loc de vin...*

Dar asta nu-i bună! (Izbeşte cu pumnul în masă.) Eu nu sunt nici strein şi nici golan. Sunt gospodar fruntaş şi beau ce vreau şi ce-mi place. Apa e pentru broaşte, iar pentru nelca Gică e vinul. (Sughită.) Hic! Asta-i dom'le! (Bea din sticlă.) Uuff!... (Îşi razimă coatele de masă.) Să încercăm alt cântec, mai vesel. Stat, că l'am ghitit:

*Țuiculiță cu piper,
N'am băut de-alaltăieri. Doca!
Țuiculiță cu paprică,
N'am băut de ieri nimică,
Aoleooo! Lenușo fă!!...*

(Izbeşte cu pumnul în masă.) Dar unde sunt lăutarii jupâne?

Ifig: Au să sosească acuși. G'am trimis pe Șmil să-i cheme.

Vasile: Câte chilograme am avut până acuma?

Ifig: Opt, cu ăl de azi dimineață.

Vasile: N'au fost numai cinci?

Ifig: Nu, Dasilică. Eu nu înșel pe nimeni. Să mă tea dracu' dacă înșel! Opt au fost, dar poate ți-ai uitat.

Vasile: Eu știam că sunt numai cinci.

Ifig: Ai socotit greșit, Dasilică. Opt au fost, cât spun eu.

Vasile: Fie și așa. Dar cât vin mai ai în damigeana aia?

Ifig: Mai sunt în ea cinci chilograme. Dacă vrei, putem să-l măsurăm.

Vasile: Nu! Pune damigeana atei pe masă.

Ifig (așează damigeana pe masă): Cum vrei.

Vasile: Așa, jupâne. Dacă te lăsam să-l măsoari, îl sporeai cu apă și cu alte drăcii. Dar pe mine n'ai să mă păcălești.

Ifig (zâmbind): Poznaș mai ești Dasilică. Bată-te norocul! Zic zău că ești poznaș.

Vasile: Opt cu cinci fac treisprezece. (Clatină din cap.) Hm!... Număr fără noroc. Dacă ai socotit mai mult, are să-ți stea în gât pe lumea ailaltă.

Ițig (râzând): Ha... ha! Poznaș mai ești. Bată-te norocul, Vasilică!

Vasile: Poftim banii, jupâne... (li dă o bancnotă.) Fă socoteala și adu-mi restul. Așa n'ai să mă 'nșeli. Damigeana lasă-o aici pe masă. Dacă sosesc lăutarii, am să-i ospătez și pe ei.

Ițig: Bine, Vasilică. Restul ți-l aduc eu acugi. Aici n'am bani mărunți.

Ion (către Gheorghe): Țta știe să facă chef.

Gheorghe (vorbind încet): Se va căi el acugi. Femeia ți zace acasă bolnavă de facere, iar el stă toată ziua la cârciumă. Asta se numește faptă de creștin? E mai rău ca un păgân și Dumnezeu nu poate să-l rabde mult. Are să-o sfârșească rău de tot. Ai să vezi tu. Dar să mergem cumetre.

Ion: Bine zici Gheorghe. E vremea să cinăm; și-apoi să ne odihnim câteva ceasuri, că mâine avem de lucru. Credeam că volu găsi aici vre-un om pe care să-l pot chema la lucru. Numai pentru asta am venit la cârciumă. Dar eu tine cum rămânem, cumetre? Poți să vii mâine la coasă?

Gheorghe: Am să vii cumetre.

Ion: Bine, frate Gheorghe, ești om de ispravă. (Aruncă pe masă câțiva gologani, apoi se ridică.) Ia-ți banii, jupâne, și noapte bună!

Ifig: De ce nu mai stați? De-abia ați sosit și vă și duceți? Ai-ve! Ați băut numai câte-un păhărel. Pentru oameni ca d-voastră e păcat să țină omul cârciumă. Zic zău că e păcat.

Gheorghe (golește paharul, apoi se ridică):
Las' jupâne, nu te mai vălcări. D-ta rămâi cu Vasilică. Are el bani destui. Noi mergem, că mai avem și alte lucruri de isprăvit. Noapte bună, jupâne!

Ion: Noapte bună, Vasilică! (Ion și Gheorghe ies.)

Ifig: Noapte bună! Îmi pare rău, zic zău că-mi pare rău. Ai-ve! (Clatină din cap.) Chein gheșeft! (Se întoarce spre Vasile). Măi Vasilică, ăștia sunt de ăla... „sgârte brânză“, sau cum le mai spune. Urît lucru mai e și fudulla; zic zău că e urît. Tu ești om, Vasilică! nu tușă! cum e Ion Dragu sau golanul ăsta de Gheorghe. Pentru asta îmi place de tine. Zic zău că-mi place.

Vasile: Lasă-l jupâne să meargă, unde și-o dus muțul iapa. Mai bine pot să-mi

petrec singur. (Sughită.) Hic!... Numai de-ar sosi odată lăutarii.

Ifig: Fii liniștit, au să sosească îndată.

Vasile (lovește cu pumnul în masă): Dacă n'or veni lăutarii, să știi jupâne că astă seară fac din pielea ta cimpolul!

Ifig (râzând): Ha... ha! Bată-te norocul Vasilică. Poznaș mai ești. Zic zău că ești poznaș. Dar n'avea grijă. Sosesc și lăutarii acuzi. Când e vorba să facă Vasilică chef, scot eu lăutarii și din fundul pământului. (După culise se aude sunete de vioară.) Auzi... Vasilică!... Au sosit lăutarii!... (Își freacă palmele mulțumit.)

Vasile (se ridică de la masă încet și se apropie de Ifig, legănându-se pe picioare. Îl ia pe Ifig pe după cap și începe să cânte):

*Să-mi cânți, cobzar bătrân, ce-i vrea,
Să-mi cânți ce știi mai bine,
Căci vin ți-oi da și bani ți-oi da
Și haina de pe mine...*

(Cortina.)

ACTUL II.

Scena se petrece în casa gospodarului Ion Dragu. Când se ridică cortina, Ion Dragu stă la masă și răsfoiește un calendar. Alături de el stă Gheorghe Albu. Pe masă se vede o sticlă cu țuică, două pahărele, o jumătate de pâine și două blide. Saveta — soția lui Ion — stă pe-un scaunel lângă sobă și mestecă cu lingura într-o oală de lut.

Ion (punând calendarul la o parte): Ce zici de țuica asta, frate Gheorghe? Așa-i că-i bună?

Gheorghe: Tare e bună. Un pahărel din asta plătește mai mult ca un butoi de otravă din cârciuma lui Ițig.

Ion (zâmbește): E-he, asta n'a trecut prin mână jidovească. Astă toamnă am avut din darul lui Dumnezeu o recoltă frumoasă de prune.

Saveta: Am uscat multe din ele, fiindcă tare sunt bune iarna și am fierț și câteva cupe de majun.

Ion: Iar din cele viermănoase și cari nu erau coapte de-ajuns, am făcut țuică. Incaltea nu trebuie să dăm banii pe otrava jidanului. Treizeci de kgr. de țuică, cât am fierț în toamnă, poate să ne ajungă cu cruțare până la anul.

Saveta (se ridică de pe scaunul sprintenă și se apropie de masă): Mai luați câte-un păhărel?

Gheorghe: Mulțumesc, cumătră. Am luat trei clocănașe și pentru mine ajunge. Nu prea sunt prieten cu băutura.

Ion: Nici eu nu mai iau. Dacă ai avea să ne dai câte-un pahar cu vin, nu zic. După cină ar fi bun vinul, dar țuica nu merge.

Saveta (zâmbind): Am și vin, bărbate. Nu mult, dar așa... două-trei pahare. (Ia de pe masă sticla cu țuică și paharele și le așează pe-un serin, pune apoi pe masă o sticlă cu vin și două pahare mai mari, lea și pâinea, apoi blidele și, după ce le pune la locul lor, se așează pe scaunul și începe să mestecă iarăși în oală.)

Ion: Ei, să vedem cum o fi vinul ăsta. (Umple paharele.) Noroc, frate Gheorghe! (ciocnesc.)

Gheorghe: Noroc să dea Dumnezeu!

Ion (golește paharul, apoi se șterge pe gură cu dosul palmei): Ei, n'am ce zice, e bun și ăsta.

Gheorghe (golește paharul numai de jumătate): Nu e rău.

Ion: Acum să ne înțelegem vecine. Mi-ai ajutat la plug trei zile de-arândul și ar trebui să-ți plătesc. Vrei bani?

Gheorghe: Nu, cumetre. Aș fi mai bucuros să-mi dai într'o zi boii și plugul, să-mi ar și eu pământul din „răseruel“. În toamnă n'am avut rând să-l samăn și ar fi păcat să-l las în părăgintre.

Ion: Urei să sament grâu de primăvară?

Gheorghe: Nu, cumetre, vreau să-l samăn cu ovăz.

Saveta: E bun și ovăzul. Grâul așteaptă pământ mai muncit, iar ovăzul se face și în pământ mai sărac. Și-apoi, paiele de ovăz sunt mult mai bune pentru vite decât cele de grâu.

Gheorghe: Așa socot și eu, cumătră.

Ion: Sămânța o ai?

Gheorghe: Am douăsprezece feldere. Și cred că va ajunge.

Ion: Bine, Gheorghe. Mâine gat cu grăpatul, iar poimâne îți dau boii și plugul. Dar spune-mi: mâine nu vei putea să vii să-mi mai ajuți?

Gheorghe: Ba am să vii, cumetre.

Ion: Bine, frate Gheorghe. Ești om de ispravă. Dar las', am să te răsplătesc și eu. Facerea de bine nu se uită. Mi-aș putea găsi pentru bani și alți oameni, dar îmi mai

place de tine, fiindcă ești harnic și priceput la toate.

Gheorghe: Muncesc și eu cumetru, cât pot.

Ion (umplând paharele): Muncеști cât trel. E-he, te cunosc eu. (Se întoarce spre Saveta.) Dar tu, Savetă, n'ai de gând să cînezî ?

Saveta: Am să cînez și eu acuzi, numai să gate Anuța de țesut. Mi-a spus că nu se lasă de lucru până nu mai țese doi coși de pânză. Tare e harnică femela asta.

Ion: E harnică sărmana, dar n'a avut noroc.

Saveta: Dat de femela care își trăiește zilele cu un bărbat ticălos.

Gheorghe: Bine zici, cumătră.

Ion: De, ce să-i faci; poate așa l-a fost rînduit.

Gheorghe (elătînând din cap): Hm!...

Ion: Copiii au cînat?

Saveta: Ei au cînat de mult, iar acuma dorm buștean.

Ion: Sunt aici și copiii Anuței?

Saveta: Dar unde să fie? Sunt micuți, sărmanii și nu poate să-i lase acasă singuri. S'au jucat toată ziua cu copiii noștri, iar

acuma dorm și ei după cuptor, în casa
aillaltă, unde țese Anuța.

Ion: Săracii copii!

Saveta: Of, Doamne! Rău noroc au mai
avut și ei în lumea asta!

Ion: Dumnezeu drăguțul are să-i ocro-
tească, că-i bun și milostiv.

Gheorghe: Bine zici, cumetre.

Saveta: Dar știți ce-a mai pățit ticălosul
ăla de Vasile?

Ion și Gheorghe (mirați): Nu!

Saveta: Ieri noapte, vrând să fure o
secure, pe care o ochise încă de cu seară,
l-au prins.

Ion: Dela cine voia să fure securea?

Saveta: Dela Toma lui Piprig.

Ion: El și?

Saveta: Toma l'a dat pe mâna jandar-
milor.

Ion: Păi, da! Bine spune proverbul, că:
vieța omului necumpătat și risipitor se
sfârșește întotdeauna rău. Așa are să-o
sfârșească și ticălosul ăsta de Vasile, care,
din gospodar fruntaș ce era odată, a ajuns
în vremea din urmă un golan.

Gheorghe: Și ce om harnic și crușător era bătrânul Toma Furtună, fie iertat.

Saveta: Pe cât de harnic și crușător fusese bătrânul Toma, pe atât de risipitor și leneș e Vasile. Băutura îi plăcea încă din vremea când era flăcăiandru. Și, în afară de asta, era și arțăgos și rău la credință. Fiind roșcovan la păr și arțăgos, fetele mai bogate nu voiau să se mărite cu el. Anuța s'a măritat, sărmana, fiindcă era fată săracă și orfană. Și ar fi putut să o ducă destul de bine, dacă ticălosul de Vasile n'ar fi căzut în mreaja patimilor urâte, căci l'au dus la ruină. Anuța muncă din răsuputeri, dar truda ei se dovedea zadarnică. Cât agonisea ea într'o lună, bărbatul ticălos risipea într'o zi.

Gheorghe: Pe cât știu eu, în întâii ani aveau și argași.

Ion: Aveau, dar vezi că... argași lăsați de voie, își făceau datoria numai de mântuală, vorba ceea: „treacă azi, să vie mâine“. E-he! „Ochiul stăpânului îngrașă vitele“. Așa spune proverbul înțelept din bătrâni.

Saveta: Așa-i. Vasile însă nu trecea pela grajd decât rar. În vreme-ce alți gospodari mergeau la lucrul câmpului, el stătea acasă,

lungit la soare, sau petrecea în cărciumă din zori și până 'n seară, în tovărășia ortacilor de felul lui. Iar când nu avea ortaci, știa să bea și singur. După câteva pahare prindea curaj și începea să cânte.

*Ion (râzând): Am un galben și nu-i bun
Și-l voi bea cu mândra 'n
[drum...*

Gheorghe: Sau ailaltă:

*Țuiculiță cu piper,
N'am băut de-alaltăieri...*

Saveta: Cărciuma i-a mâncat norocul. Când se reînforceau oamenii seara dela lucru, treceau și ei pe la cărciumă, să bea un pahar-două și, vorba ceea: „să-și mai amorțească ctolanele ostentite“. Pe Vasile Furtună îl găseau legănându-se pe picioare turtă de beat. Oamenii îl lăsau în pace și își vedeau de drum. Într'o seară însă, un unchiu al său, căruia îi era rușine de faptele nepotului destrăbălat, îl luă de scurt. Vasile îl privi o vreme crunt, apoi se repezi la bătrân, cu pumnii încheștați. Sătenii cari săriră în ajutorul bătrânului, de-abia putură să-l scoată din mâinile bățăușului turbat de mânie.

Gheorghe (dând din cap): Chiar așa a fost. În seara aceea mă nimerisem și eu la cârțumă. Unchiul său, bun la inimă, vru să-l ierte. Când însă Vasile îi trimise vorbă că: dacă-l mai întâlnește în drum, îl „curăță de pe lume“, bătrânul îi făcu proces. Vasile Furtună plăti pentru isprava aste zece mii de lei și mai făcu și o lună de pușcărie.

Saveta: În loc să se cumintească însă, se înrăutăți și mai mult. Pentru timpul petrecut în pușcărie, când nu putu să bea, se răzbună cu vârf și îndesat. Acum nu se mai pomenea din beție, zile și săptămâni de-a rândul. Și par'că era făcătură: Cu cât bea mai mult, în aceeași măsură îi creștea și arțagul. Sătenii începură să-l ocolească.

Ion: Dar într'o seară i s'a înfundat și lui. Luându-se la ceartă cu niște flăcăi, aceștia îi traseră o drăguță de bătăte, de i-a mers colbul. Fusese atât de beat, că a doua zi, când se pomeni din beție, nu-și mai amintea de aceta cari l'au scărmanat. A știricit el dela unii și alții, dar nimeni n'a vrut să spună: Se făceau a nu ști. În cele din urmă lăsă lucrul baltă, înecându-și necazul în vin.

Saveta : De geaba, omule, căci din câine nu poți face slănină. Moșta lui rămase în părăginitre. Anuța, mamă la doi copii mici acum, avea destul lucru pe lângă casă și nu putea să alerge la câmp. Argat nu mai avea, căci dela o vreme nu voia nimeni să-l slujească. Când se întorcea dela cârciumă, noaptea târziu, începea să sbiere ca un smintit; și cât cu vină, cât fără vină, — la el nu era ales — își lua soția și argatul la părulală. După câțiva ani începu să vândă din pământ. Azi un petec, mâine altul; și într'o zi se pomeni că nu i-a rămas decât ograda casei. Cai nu mai avea. Ii turnase pe gât. Când vându boli în târg, bău „aldămaș“, și amețit cum era, se apucă de jocuri cu noroc. Cu „uite popa“!... „nu e popa“!.. pierdu câteva mii. Restul se topi în câteva zile, chefuind cu lăutari și umblând noaptea prin oraș, el știa pe unde... Se întoarse acasă ca tras pe horn, cu ochii cufundați în cap și cu fața suptă și galbenă ca ceara. Vându acum și vaca ce-i mai rămase. Și rând pe rând: car, plug, grapă și alte unelte, se mistuiră ca în foc. Dru să zălogească casa și ograda, dar sătenii nu voiau să le cum-pere, fiindcă...

Ion: Și eu puteam să le cumpăr, dar îmi era milă de femeie și de copil. Sfârșitul însă tot ăsta are să fie, căci Vasile s'a ticăloșit de tot. De când nu mai are ce vinde, a început să fure, căci așa e omul pățmaș. Securi, târnăcoape, lanțuri și alte unelte, furate dela săteni în timpul nopții, le vinde la oraș pe preț de nimic; și până are un ban, nu se mișcă din cărcumă. A furat și dela casa mea una-alta; l'am lăsat însă în plata Domnului. L'au bătut și jandarmii destul, dar boala din fire nu are lecutre. Femeia lui, harnică și răbdătoare, muncește acum prin sat pentru plată. Din puținul ce-l câștigă, le cumpără copiilor îmbrăcăminte și hrană.

Saveta: În vremea din urmă Vasile a început să facă și politică.

Gheorghe: L'am auzit și eu predicând de câteva ori în cărcuma lui Ișig. Rândulala din lume nu e bună! Așa spune el. Unii au prea mult și se lăfălesc în toate bunătățile, iar alții muncesc ca boii și totuși n'au nimic. (Râde.) Ha... ha!... Furtună e bolșevic! Moșta lui a dat-o pe gât, gâl... gâl... și ar vrea să se împartă averile bogătașilor. Ar mai avea pe ce să bea o săptămână-două. Dar paște

murgule... Cu așa ceva n'are să se 'ntâlnească jupânul Vasilică; și până să i se împlinească pofta, are să-i dea părul prin căciulă.

Saveta: Părul prin căciulă i-a dat de mult. Și astăzi-mâine are să-o sfârșească rău de tot, căci Dumnezeu nu mai poate să-l rabde mult.

Gheorghe: Dai de om dacă nu are minte. E-he! Dar să merg și eu acasă, că o fi vremea. (Se ridică.) Mulțumesc pentru cină!

Saveta: Să-ți fie de bine și de sănătate!

Ion (se ridică): Adecă măne vii să-mi mai ajuți.

Gheorghe: Am să viu, cumetre.

Ion: Bine, Gheorghe.

Gheorghe (pornind spre ieșire): Noapte bună!

Ion și *Saveta*: Noapte bună, Gheorghe!
(Gheorghe iese.)

Ion (pornind spre ieșire): Mă duc și eu să văd ce mai e pela grajd și să le dau la vite de cină. (Iese.)

Saveta: Hm! Anuța nu se mai lasă de lucru. Tare e harnică sărmana. (Intră Ana.) Tocmai acum te pomeneam, Anușo. Silitoare cum ești, ai fi în stare să stai în războiu

până la miezul nopții. Acum vino și cina, că fi o fi vremea. N'am mâncat nici eu, fiindcă te așteptam pe tine.

Ana (se așează pe laviță): Cina am să-o duc cu mine acasă.

Saveta: De ce să te duci acasă? Poți să stai și peste noapte la noi. Copiii dorm și ar fi păcat să-i trezești din somn.

Ana: Trebuie să mă duc acasă. Lui Vasile nu l-am lăsat nimic de mâncare și dacă nu mă duc acasă, are să mă bată.

Saveta: Sărmana de tine! Adecă mâncarea pentru care ai muncit tu, ai să l-o dai lui?

Ana: Ce să fac, Savetă? Fără mâncare nu poate nici el să trăiască.

Saveta: Lasă-l în plata Domnului și nu-ți mai amări zilele cu el. Bărbatul tău, ticălos cum este, are să-o sfârșească rău de tot. Să fii în locul tău, n'aș mai sta nici o zi într'o casă cu el. Bărbat tare ca un urs, umblă hatmana de ici-colo și fuge de lucru ca dracu' de tămâie, Doamne iartă-mă! (și face cruce.) Copiii îți sunt mărișori. Astăzi-măine îi vei putea da în slugle, iar tu, harnică și deșteaptă cum ești, îți vei putea

câștiga ușor cele trebuincioase pentru trai. Ce va fi însă dacă vei mai avea și un copil în leagăn? Atunci s'a isprăvit să mai poți lucra prin sat, iar din pomană cu greu vei putea trăi, căci lumea s'a înrăutățit. Uleața ce-o duci cu bărbatul tău e mai rea decât un iad.

Ana (oftând): Știu. Dar nu pot să-l părăsesc. Îi sunt soție și trebuie să trag alături de el, și în bine și în rău, fiindcă așa am jurat. Dacă l'aș fi părăsit dela început, când era în stare bună și când nu aveam copil cu el, ar fi fost mai ușor, dar astăzi, că e sărac ca vai de el, nu pot face lucrul acesta. Crede-mă, Savetă, dacă l'aș părăsi, lumea m'ar judeca pe mine și nu pe el. Și-apoi, copiii mei sunt și copiii lui.

Saveta: Dar bine, tu muliere, astăzi-mâine va vinde și casa.

Ana: Lucrul acesta îl făcea el de mult, dar nu poate să-o vândă, fiindcă jumătate din ogradă și casă e trecută la cărți pe numele meu. Și-apoi, orice-ar fi, trebuie să rabd până în sfârșit. Norocul e dela Dumnezeu, iar mie așa mi-a fost rânduit.

Saveta: Drei să duci și copiii cu tine?

Ana: Am să-i duc și pe ei.

Saveta: Dar e păcat să le strici somnul.

Ana: Copiii s'au trezit mai adineaori și mă așteaptă în poartă.

Saveta: Bine, Anuță, dacă vrei să pleci acasă, eu nu te opresc. (Iea o corfă și pune în ea pâine și altele de-ale gurii.) Ți-am pus aici pâine, slănină, brânză și câteva cepe. (Iea oala.) Iar în oala asta am ales unt pentru copii. (Ii predă corfa și oala.)

Ana (luând corfa și oala la mână): Iți mulțumesc, Savetă. (Plângând.) Dumnezeu drăguțul să-ți răsplătească! (Se ridică.)

Saveta: N'ai de ce să-mi mulțumești, Anușo. Ai muncit pentru ele. Dar vii și mâine dimineață?

Ana (sbieindu-și lacrimile cu colțul broboadei): Dacă va ajuta Dumnezeu, am să vii. Noapte bună! (Iese.)

Saveta: Noapte bună, Anuță!

(Cortina.)

ACTUL III.

— PARTEA ÎNTÂI —

Scena se petrece în casa lui Dasile Furtună. Când se ridică cortina, Vasile, îmbrăcat în haine jerpelite și cu o căciulă soioasă în cap, stă pe laviță lângă masă și se căznește să răsucească o țigară, din praful de tutun ce-l scoate de prin buzunare. În lipsă de foiță, pune praful de tutun într'un pefec de ziar. Anuța stă pe altă laviță și toarce, iar cei doi copii dorm pe vatră.

Vasile: Dă-mi bani, tu, mulere!

Ana (cu necaz): N'am de unde să-ți dau.

Vasile: Asta nu se poate! Ai lucrat toată săptămâna, pentru treizeci de lei la zi și mâncarea. Unde sunt banii ce ți-ai primit dela femeia lui Ion Dragu? (Râde.) He... he!... nu sunt eu atât de prost să nu știu ce se petrece la casa mea.

Ana: Dar bine, omule, nu-i destul că te țin cu mâncare? Banii ce-i câștig sunt ai copiilor. Trebuie să le cumpăr ceva hăinițe, că nu mai pot să-i las așa desmățați și de răsul lumii.

Vasile (strigând): Muncește! că pentru asta te-ai născut mulere. Eu sunt bărbat și

pot să fac ce vreau. La casa mea eu sunt stăpân.

Ana: Stăpân da, la pereții goi, că moșia și vitele le-ai dat gata. Eu muncesc toată ziua, așa, slabă cum sunt și nu-mi dau odihnă oaselor nici noaptea; iar tu, coge-mite bărbat, umbli hatmana încoace și 'ncolo, tu știi pe unde, sau petreci la cârcumă. Dacă îți trebuiesc banii, du-te și tale lemne, sau intră ca argat la cineva.

Vasile (înfos): Să intru argat? Eu? Da-sile Furtună!? Ha... ha! Asta una n'am să-o fac, mai bine mă spânzur!

Ana: Ce mai știi?! Dumnezeu, pe care îl tot blestemi toată ziua, nu doarme. Cu faptele tale de păgân, sfârșit bun tot nu vei avea.

Vasile: Dă-mi bani, tu, mulere, că mă faci să intru în păcat!

Ana: Omoară-mă, dar bani n'am de unde să-ți dau. M'ar bate Dumnezeu dacă ți-aș da din banii copiilor. Ar însemna să-l arunc pe gârlă. Ardă-o focul de cârcumă, că numai ea ți-a mâncat norocul!

Vasile (răstfît): Nu-mi dai?

Ana: N'am de unde să-ți dau.

Vasile: Așaaa?... Păi stai, că vei avea tu acuși! (Sare de pe laviță și, apucând la mână un baston, începe să lovească în geamuri și în blidele atârinate pe pereți.)

Niculifă și Petrică (speriați de strigătele lui Vasile și de sgomotul geamurilor și blidelor sparte, sar jos de pe vatră și se ascund sub laviță): Aoleooo, mălcută!...

Ana (sare de pe laviță și îl prinde pe Vasile de mână): Măi omule, ți-ai pierdut mintea cu totul? Dacă ai fi băut, nu m'aș mira de loc, dar acuma ești treaz și limpede la cap. Bine ți-se mai potrivește numele cu fapta. Nu de geaba te cheamă „Furtună“.

Vasile (strigând): Dă-mi bani, tu, mulere, că dacă nu, toate le sparg și te mai îmblătesc și pe tine.

Ana (oftând): O, Doamne, amar m'ai putut bate! (Scoate din sân un săculeț cu bani și îi dă un pol.)

Vasile (ineruntând din ochi): Cum!? Imi dai numai un pol? Dar ce sunt eu? bărbat? sau măturotu? Cremenea ei de lume!

Ana: Vai de zilele mele!

Vasile: Poți să te vâtcărești cât vrei. Dar până nu-mi numeri în palmă cincii polii, nu mă mișc de-aci și toate le sparg!

Ana: Săracii copiii mei! (Scoate iarăși săculețul cu bani și îi mai dă patru poli.)

Vasile (rânjind): Așa nevestă mai zle și eu! (Iși frânțește căciula pe ceafă și iese cântând):

Am un galben și nu-i bun

Și-l voiu bea cu mândra 'n drum...

(Ana astupă spărturile geamurilor cu niște cârpe, apoi se așează pe vatră și, îngropându-și capul în palme, începe să plângă. Copiii ies de sub laviță și, văzându-și mama plângând, încep și ei să scâncească.)

Ana (desmierdându-l pe cel mai mic): Niculiță mame, nu plânge! (Se întoarce spre celălalt.) Taci Petrică! Tu ești copil cuminte și îți stă rău să plângi.

Petrică (suspînând): Dar mame măicuță... nu ești cuminte?

Ana: Ba sunt cuminte.

Petrică: Atunci... de ce plângi mereu?

Ana: N'am să mai plâng.

Niculiță: Și ai să ne pocnești floricele de porumb?

Ana: Da.

Niculiță: Mame?

Ana: Da, mame, mame. Acum urcați-vă în pățul și spuneți frumos rugăciunea.

Petrică și Niculiță (se urcă în pățul și se pun în genunchi, împreunând mâinile pentru rugăciune): Tatăl nostru, carele ești în cer, sfințească-se numele Tău. Dă împărăția ta...

Ana: Facă-se voia ta...

Petrică și Niculiță: Facă-se voia ta, precum în cer așa și pe pământ. Pâinea noastră cea de toate zilele, dă-ne-o nouă astăzi...

Ana: Și ne iartă nouă greșalele noastre...

Petrică și Niculiță: Și ne iartă nouă greșalele noastre, precum și noi iertăm greșărilor noștri. Și nu ne duce pe noi în ispită, ci ne mântulește de cel rău.

Ana: Amin.

Petrică și Niculiță: Amin. (Iși fac cruce.)

Ana: Așa, dragii măteuții. Acum culcați-vă și dormiți, că mâine dimineață trebuie să vă sculați de vreme.

(Copiii se culcă. Ana teia furca de tors la mână și, așezându-se iarăși pe vatră, începe să toarcă, sbiindu-și din când în când lacrimile cu colțul broboadei.)

Petrică (se ridică în coate): Măteuță, tata pentruce nu se roagă lui Dumnezeu?

Ana: Are să se roage el.

Petrică: Și pentruce înjură așa de urf?

Ana : N'are să mai injure.

Petrică : Tata e om rău, nu-i așa măteuță ?

Ana (cu blândețe) : Taci Petrică și dormi.

Petrică (își pleacă capul pe pernă, dar peste puțin se ridică iarăși în coate) : Măteuță, de ce te bate tata mereu ? D-ta tare ești bună și nu-i greșești nimic.

Ana : N'are să mă mai bată.

Petrică : Tot așa spui D-ta, dar a doua zi iarăși te bate.

Ana : Culcă-te Petrică și dormi.

Petrică (își pleacă capul pe pernă) : Măteuță...

Ana : Ce-i, dragul măteuții ?

Petrică : Până adorm, spune-mi o poveste.

Ana (domol) : Bine. Dacă vei asculta cu minte, am să-ți povestesc... ...Era odată o femeie săracă. (Oftează.) Și femeia asta avea doi copii. Și tare îi erau dragi copiii, fiindcă amândoi erau ascultători și buni. Femeia munea din răspuțeri, lucrând pentru plată pe la casele oamenilor din sat. Din puținul ce-l câștiga, le cumpăra copiilor hănițe și cele trebuincioase pentru traiul de toate zilele. Erau în satul acela mulți oameni buni și milostivi, dar erau și oameni răi. Cel buni și milostivi o ajutau pe biata femeie

în fel și chip, dar cei răi o luau în râs și nu o sufereau pe lângă casă. (Oftează.) Dormi, Petrică?

Petrică: Nu.

Ana: Toată bucuria și nădejdea femeii erau cei doi copii cari, cu vremea ce trecea, se făceau tot mai cuminți. Ei nu înjurau cum fac alții copii rău-crescuți și nu se culcau nicidecând fără să se roage lui Dumnezeu. Când femeia pleca la lucru, în zori de dimineață, îi lua și pe copil cu ea, căci acasă nu avea în grija cui să-i lase. Pe la casele oamenilor, unde lucra măteuța lor, pentru câteva parale și un codru de pâine la zi, copiii se purtau frumos. Ei nu erau stricători și nu se certau cu copiii sătenilor... Dormi, Petrică?

Petrică (somnoros): Nuuu...

Ana: Anii au trecut. Cei doi copii ajunseră flăcăi voinici. Dar măteuța lor îmbătrânise, sărmana, și nu mai putea să muncească. Într'o seară, când flăcăii se întoarseră acasă dela câmp, își găstră mama plângând. De ce plângi măteuță? o întrebă ei. Plâng, dragii măteuții, răspunse ea, fiindcă sunt bătrână acum și nu mai pot să muncesc.

Pentru asta nu trebuie să plângi, măicuță dragă! o mângătară ei. Când eram micuți și slabi, ai muncit d-ta pentru noi. Acum suntem voinți și e rândul nostru să muncim și să ne îngrijim de măicuța noastră... Dormi, Petrică? (Induioșată.) Au adormit, sărmantii. (Pune furca de tors la o parte.) Ar fi vremea să mă dau și eu odihnei, că de-odată cu revărsatul zorilor trebuie să pornesc la lucru. (Ostează.) Dumnezeule sfinte, fii milostiv mie, păcătoasa! (Se închină, ridicându-și privirea spre icoana atârnată pe perete.) Și ocrotește-mi, Doamne și pe micuții mei copilași. Că Tu ești stăpânul cerului și al pământului. Amin! (Se euleă pe laviță.)

Vasile (intră pe scenă, legănându-se pe picioare, apoi se oprește, privind în jur). Hm! nevastă-mea are bani mulți. A lucrat tot anul pe seama altora și a pus ban lângă ban. Te pomenești că are câteva mii. (Sughită.) Hiel... Dar unde i-o fi ținând oare ascunși? (Râde încet, legănându-se pe picioare.) Ha... ha! prost mai sunt! Bani sunt la femele, ascunși în săculețul ce-l poartă în sân. Acuma am să-l fur. Copiii dorm în pățul. Dar unde-o fi oare nevasta? (Își rotește iarăși privirea în jur.) Aha! Uite-o colo,

pe laviță. Ce noroc pe mine că e noapte cu lună. Mai bună potriveală nici că s'ar putea. Doarme și nevasta. (Se furișează până la laviță, legănându-se pe picioare și începe să dibuiască după săculețul cu bani.)

Ana (se pomenește din somn și întreabă sperioasă): Cine-i aici ?

Vasile (erâșnind): Tac!...

Ana (încearcă să se ridice): **Vasilică!** Nu-mi lua banii! Sunt ai copiilor și are să te bată Dumnezeu!

Vasile (apucă cu o mână gâtul femeii, și-i apasă capul pe laviță): **Taci! că te omor!!**

Ana (sbătându-se): **Lasă-mă!... La... să!...** (Glasul i se pierde într'un horecăt, din ce în ce mai slab, apoi rămâne nemișcată).

Vasile (smulge din sân săculețul cu bani.) **Aaa!... E aici!...** (Face un pas spre ușă. Se împiedecă și cade în brânci.) **O-hooo!... Se învârtește lumea cu mine.** (Încearcă să se ridice, fără să reușească.) **Thiii!... a dracului!...** (Se întoarce pe spate, bolborosind.) **Ăăă!...**

(Cortina.)

— PARTEA A DOUA —

Seena rămâne neschimbată. Când se ridică cortina, copiii dorm în pătul. Ana stă întinsă pe laviță, cu o mână atârând în jos. Vasile e întins în mijlocul casei.

Vasile (începe să se întindă, apoi se ridică greoiu, mestecând din gură și căscând): **Ăăă!**... dar prost vis am mai avut! Se făcea că mi-am omorît nevasta. (Se întinde.) **Uuu!**... Dar tare mă arde pe gât. O fi băgat iarăși jupânul lîig ceva mătrăgună în țutcă. Dar las', am să i-o fac și eu lată de tot. (Cască.) **Âââ!**... Unde-aș putea găsi o leacă de apă să mă răcoresc, că mă arde rău. (Iea de sub masă o cofă cu apă și bea prelung.) **Aaa!**... Dar ce-o fi având oare nevasta de nu se mai trezește? E ziuă albă acuși și ea doarme. În alte dimineți pleca la lucru mai de vreme. (Se apropie de laviță și privește spre Ana, apoi începe să-o elatine.) **Anuță!**... Auzi, Anuță!.. (Se retrage înspăimântat.) **E moartă!**... Adecă... ceeace am visat s'a întâmplat ateva. (Își duce mâinile la cap.) **Aoleooo!**... Am vrut să-l fur banii și-am ucis-o! De-acum trebuie să fug de-aci, încotro voi vedea cu ochii. Altminteri e rău de mine. Dacă mă prind

jandarmii, în pușcărie îmi putrezese ciolanele. Dar am să fug de-aiei. (Se retrage până la ușă, ținând ochii fixați asupra laviței, apoi iese. După câteva momente se reîntoarce, tremurând de spaimă.) Am văzut în poartă doi jandarmi. Aștia vin să mă ia. (Se cutremură.) Ââ!... Dacă pun mâna pe mine, mă omoară! Dar n'au să mă prindă. Mai bine mă spânzur! (Seoate de subt pățul o funie și aleargă spre ușă.) În podul căsiii!... Acolo am să mă... (iese.)

Petrică (pomenindu-se din somn, se ridică în pățul și începe să se frece cu dosul palmelor la ochi. Privește apoi mirat spre lavița, unde stă întinsă Ana): Ce-o fi având oare măicuța de nu se mai pomenește din somn? E ziuă albă și ea doarme mereu. (Strigă.) Măicuț!... Măicuț!..

(Cortina.)

BIELINIANI

1360

2011

Datorințele bunului român.

I. Ce este Asociațiunea „Astra“ ?

Este cea mai mare și cea mai veche societate românească din Ardeal, pentru răspândirea culturii în sânul poporului român.

II. Ce a făcut și va face Asociațiunea ?

1. A ajutat în timpuri grele, cu *burse*, tinerii români la învățătură de carte și de meserii. — 2. A înființat o *bibliotecă centrală* în Sibiu. — 3. A înființat un *Muzeu* minunat, cuprinzând mai ales lucruri făcute de harnicele țărance române, dar și alte celea. — 4. A ținut zeci de mii de *conferențe* populare la sate și la orașe. — 5. A înființat *cursuri* pentru *analfabeți* (neștiutori de carte). — 6. A înființat *bănci populare și cooperative*. — 7. A tipărit, în zeci și zeci de mii de exemplare, *cărți de învățătură și petrecere pentru popor*. — 8. Tipărește revista „*Transilvania*”. — 9. A înființat *despărțăminte, cercuri culturale, biblioteci populare* la sate. — 10. A ajutat construirea de *Case naționale*. — 11. Ajută tipărirea unei biblioteci pentru cărturarilor cu școală mai mare (de către Secțiile „*Astrei*” din Cluj).

III. Ce trebuie să facă orice Român bun ?

1. Să se *inscrie membru* la Asociațiune (membru fondator 1000 Lei, membru pe viață 500 Lei, membrii activi 50 Lei). — 2. Cărturarilor cu știință de carte mai multă să aboneze revista „*Transilvania*” și să cumpere cărțile tipărite de Secțiile „*Astrei*”. Aceștia, și apoi lumea dela sate să cumpere broșurile din Biblioteca populară a „*Asociațiunii*” (fiecare coală de tipar de 16 pag. 1 Leu, 50 coale cu 800 pag. 50 Lei)

**Să iubiți Asociațiunea „Astra” — cetitori
români ai acestei cărți!**

**Dacă iubiți Asociațiunea aceasta, să știți
că lucrați pentru propășirea noastră, a tu-
turora!**

**„Astra” vrea o țărănime sănătoasă, de-
șteaptă, vrednică, cu gospodării înfloritoare,
cu încrederea într'un viitor strălucit.**

Calea „Astrei” duce spre mântuire!

Ultimele numere ale „Bibliotecii popo-
rale” sunt următoarele:

Nr. 237. *Calendarul pentru popor al Aso-
ciațiunii*, pe a. 1937, întocmit de *Horia Petra-
Petrescu*.

Nr. 238. *Anecdote, de Gh. I. Chituc.*

Nr. 239. *Zile Mari. Conferințe pentru
sărbătorile naționale: 24 Ianuarie, 10 Mai,
8 Iunie, Ziua Eroilor și 1 Decembrie de Horia
Teculescu.*

Nr. 240—241. *Zile Mari. Conferințe pentru
sărbătorile naționale: 24 Ianuarie, 10 Mai,
8 Iunie, Ziua Eroilor și 1 Decembrie de Gh.
Beniog și Aurel Radu.*

Nr. 242. *Cărturari români. Biografiile de
Ion Agârbiceanu. Material de utilizat și la
conferințe.*

Nr. 243. *Calendarul pentru popor al Aso-
ciațiunii*, pe anul 1938, întocmit de *Horia
Petra Petrescu*.

Nr. 244. *Din durerile Maramureșului,
piesă în 3 acte și două tablouri, de George
E. Racoviț, trad. de Cornelia Dr. Șotel.*